

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Tdo/77/2016
Identifikačné číslo spisu: 2208010555
Dátum vydania rozhodnutia: 30.07.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Paluda
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:2208010555.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Paludu a sudcov JUDr. Patrika Príbelského, PhD. a JUDr. Dany Wänkeovej v trestnej veci obvineného E. Q., pre zločin vydierania podľa § 189 ods. 1 Tr. zák. a iné, vedenej na Okresnom súde Dunajská Streda pod sp. zn. 3T/152/2008, na neverejnom zasadnutí dňa 30. júla 2018 v Bratislave, o dovolaní obvineného proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 12. januára 2016, sp. zn. 3To/101/2015, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie obvineného E. Q. s a o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda z 13. mája 2015, sp. zn. 3T/152/2008, ktorému predchádzalo vyhlásenie o vine, pokiaľ ide o skutok v bodoch 6 a 7, bol obvinený E. Q. uznaný vinným v bode 1/ zo zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1 Tr. zák., v bodoch 2/ a 3/ z pokračujúceho prečinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., v bodoch 4/ a 5/ z pokračujúceho trestného činu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., v bodoch 6/ a 7/ z pokračujúceho prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c), § 127 ods. 5 Tr. zák., v bode 8/ z prečinu podvodu podľa § 221 ods. 1 Tr. zák., v bode 9/ zo zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1 Tr. zák., v bode 10/ zo zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d) Tr. zák. a v bode 11/ z prečinu poškodzovania veriteľa podľa § 239 ods. 1 písm. a) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

1/ v presne nezistenom čase dňa 11. decembra 2006 z doteraz nezisteného miesta a z nezisteného telefónneho čísla zavolať U. T., ktorý sa v tom čase nachádzal v mieste svojho trvalého pobytu v obci F., J. ulica č. XXX/., okr. J. a oznámil mu, že ho policajti v predchádzajúci deň dofotili, ako kupuje drogy a aby ho nezavreli musí zaplatiť 115.000,- Sk niekomu, kto to na seba zoberie, pričom poškodený zo strachu, že ho zatvoria mu peniaze odovzdal, avšak naďalej od poškodeného vo viacerých prípadoch, na rôznych miestach, vo C. K., v obci F., alebo v J. osobne, alebo telefonicky, pod hrozbou, že z toho bude mať on, ako aj jeho rodina presne nekonkretizované problémy, žiadal zaplatenie ďalších finančných prostriedkov, pričom poškodený zo strachu o svoj život a zdravie, ako aj život a zdravie svojej rodiny

mu postupne zaplatil približne 555.000,- Sk, a to až do dňa 11. januára 2008, kedy podal na neho trestné oznámenie na polícii v Dunajskej Strede,

2/ dňa 21. decembra 2007 približne o 20.00 hod. na F. ulici vo C. K., okr. A. I., pred obytným blokom č. XXX/XX pod zámienkou sprostredkovania kúpy osobného motorového vozidla značky AUDI A6 vylákal od S. D. ako prvú čiastku kúpnej ceny vozidla finančnú hotovosť vo výške 95.000,- Sk a notebook zn. Asus A6U v hodnote 16.500,- Sk, avšak kúpu osobného motorového vozidla nezrealizoval a prevzatú finančnú hotovosť a notebook poškodenému napriek výzvam nevrátil, čím mu spôsobil škodu vo výške 111.500,- Sk podľa odborného vyjadrenia,

3/ dňa 22. decembra približne o 12.00 hod. vo C. K., okr. A. I., na čerpacej stanici OMV pod zámienkou sprostredkovania kúpy osobného motorového vozidla značky Audi A6 vylákal od S. D. ako druhú čiastku kúpnej ceny vozidla finančnú hotovosť vo výške 30.000,- Sk, avšak kúpu osobného motorového vozidla nerealizoval, prevzatú finančnú hotovosť napriek výzvam viacerým výzvam poškodeného nevrátil, čím mu spôsobil škodu vo výške 30.000,- Sk,

4/ dňa 2. februára 2008 v presne nezistenom čase v poobedňajších hodinách na presne nezistenej ulici vo C. K., okr. A. I. uzatvoril s T. H. kúpnu zmluvu, predmetom ktorej bol predaj osobného motorového vozidla značky Pugeot 206 PP, 1.1 modrej metalízy, E.Č. J., od poškodeného za dohodnutú cenu vo výške 145.000,- Sk, pričom po odovzdaní vozidla poškodenému dohodnutú kúpnu cenu nezaplatil a vozidlo ani po viacerých výzvach poškodeného nevrátil, čím mu spôsobil škodu vo výške 187.000,- Sk podľa odborného vyjadrenia,

5/ dňa 2. februára 2008 v dobe približne o 23.00 hod. v obci X., okr. J. na K. V. ulici, pred rodinným domom XXX/XX pod zámienkou založenia a zo zálohy získaných finančných prostriedkov uskutočnenia kúpy nezisteného tovaru a jeho následného predaja vylákal od T. H. 2 ks retiazok zo žltého kovu, 2 ks mužských prsteňov zo žltého kovu, 1 ks náramku zo žltého kovu a 1 ks hodinek nezistenej značky, pričom uvedené veci napriek dohode poškodeným nezaložil a napriek viacerým výzvam poškodeného ich nevrátil, čím mu spôsobil škodu vo výške 30.000,- Sk,

6/ dňa 24. mája 2008 približne o 18.10 hod. vo C. K., okres A. I. sa telefonicky vyhrážal svojej svokre T. D. fyzickou likvidáciou keď na jej adresu predniesol slová, že sa nemá do neho starať, lebo ju zabije ako aj celú jej rodinu a keď mu zloží mobilný telefón, tak vybehne k nej a bude koniec, ktoré slová v nej vzbudili strach,

7/ dňa 24. mája 2008 približne o 19.00 hod. vo C. K., okres A. I. na F. B. sa vyhrážal svojmu svokrovi X. D. fyzickou likvidáciou, keď na jeho adresu predniesol slová „kvôli tebe hladujú moje deti a aby si vedel, tak ja ťa zabijem a dolámem ti aj druhú nohu, dovtedy ti nedám pokoj, kým vás všetkých nepozabijam“, ktoré slová v ňom vzbudili vzhľadom na jeho agresívne správanie strach, že svoje vyhrážky myslí vážne,

8/ dňa 19. februára 2008 v čase okolo 17.00 hod. vo C. K., okres A. I., na ul. M. P. XXXX/XX. bez súhlasu a vedomia vlastníka ako predávajúci uzatvoril kúpno-predajnú zmluvu s K. K. ako kupujúcou, ktorej predmetom bolo osobné motorové vozidlo zn. Renault Megane, e.č. A. zelenej farby vo vlastníctve spoločnosti Tiger Slovakia, s.r.o., Veľký Meder, napriek tomu, že uvedené vozidlo mal iba prenajaté, pričom kúpna cena bola dohodnutá vo výške 60.000,- Sk (1.991,64 €) z ktorej prijal pri uzatvorení zmluvy sumu vo výške 40.000,- Sk (1.327,76 €) a následne asi o dva dni prijal zvyšnú sumu kúpnej ceny vo výške 20.000,- Sk (663,88 €), čím K. K. spôsobil škodu vo výške 60.000,- Sk (1.991,64 €),

9/ v presne nezistených dňoch v mesiaci január 2008 vo Veľkom Mederi, okres Dunajská Streda viackrát žiadal osobne aj telefonicky od Tomáša Rácza finančné prostriedky vo výške 100.000,- Sk (3.319,39 Eur) ako náhradu škody, ktorá mala vzniknúť nekonaním Tomáša Rácza, pričom, ako by peniaze nedostal, vyhrážal sa mu zlomením všetkých kostí, zakopaním a zlikvidovaním,

10/ v presne nezistenom čase, na presne nezistenom mieste, nezisteným spôsobom bez oprávnenia získal 1 ks umelohmotnú injekčnú striekačku, ktorú v presne nezistený deň v mesiaci februári 2008 odovzdal T. H., čo jeho družka E. D. oznámila polícii a dňa 08.02.2008 odovzdala predmetnú striekačku, ktorej obsahom bol metamfetamín s prímiesou piracetamu s hmotnosťou 16470 mg s priemernou koncentráciou účinnej látky 32,6 % hmotnostných, obsahujúci 5369 mg absolútneho metamfetamínu, ktoré zodpovedá 134 - 268 obvykle jednorazovým dávkam, pričom metamfetamín je zaradený v zmysle zákona č. 139/98 Z.z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch do II. skupiny psychotropných látok,

11/ dňa 3. augusta 2007 v Dunajskej Strede predal K.O. svoje osobné motorové vozidlo zn. Škoda Octavia, e.č. A. zelenej metalízovej farby, VIN: T. napriek tomu, že dňa 21.6.2007 prevzal upovedomenie o začatí exekúcie č. EX 229/07 zo dňa 18.06.2007, ktorým mu bolo zakázané nakladať so svojím majetkom podliehajúcemu exekúcii, vydaného súdnou exekútkou Mgr. Katarínou Baňárovou na základe exekučného titulu - rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č. 3T/71/02 zo dňa 04.06.2003 a takto získané finančné prostriedky použil pre vlastnú potrebu a nie na úhradu záväzku svojho veriteľa E. B., čím mu spôsobil škodu vo výške 47.100,- Sk (1.563,40 Eur).

Za to ho Okresný súd Dunajská Streda odsúdil podľa § 172 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 37 písm. h), písm. m), § 38 ods. 4, § 42 ods. 1 Tr. zák. na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) rokov, za súčasného zrušenia rozsudkov Okresného súdu Dunajská Streda z 24. apríla 2013, sp. zn. 2T/50/2013 a z 24. apríla 2013, sp. zn. 2T/178/2012, vo výrokoch o treste.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. súd obvineného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. súd zaviazal obvineného nahradiť škodu poškodeným

1. U. T., nar. XX. K. XXXX, bytom J. XXX/X, F., sumu 18.256,65 eur,
2. S. D., nar. XX. O. XXXX, bytom J. D. XXX, sumu 4.813,12 eur,
3. T. H., nar. 15. augusta 1981, bytom X., K. V. XXX/XX, okres J., sumu 995,81 eur,
4. O. K., nar. XX. K. XXXX, bytom K. P. XXXX/XX, C. K., sumu 1991,64 eur,
5. E. M., nar. X. O. XXXX, bytom C. K., W. XXX/X, sumu 1.543,43 eur.

Odvolanie podané obvineným proti predmetnému rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda Krajský súd v Trnave uznesením z 12. januára 2016, sp. zn. 3To/101/2015, podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné zamietol.

Proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave, ako aj citovanému rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda podal obvinený E. Q. dovolanie najskôr vlastným písomným podaním, postúpeným Okresnému súdu Dunajská Streda z Krajského súdu v Trnave, doplnené prostredníctvom zvolených obhajcov JUDr. Jána Foltána dňa 22. februára 2016 a JUDr. Nadeždy Boľovej dňa 6. septembra 2016.

V dovolaní podanom prostredníctvom obhajcu JUDr. Jána Foltána obvinený poukázal na dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. d) Tr. por., ktorého naplnenie videl v tom, že odvolací súd na prejednanie jeho odvolania nariadil termín verejného zasadnutia a 12. januára 2016 s tým, že verejné zasadnutie vykonal v neprítomnosti obvineného aj napriek skutočnosti, že obvinený riadne ospravedlnil svoju neúčast' predložením lekárskej správy o svojom zdravotnom stave. Podľa názoru obvineného neboli v predmetnej veci splnené podmienky na vykonanie verejného zasadnutia v jeho neprítomnosti, na základe čoho považuje takéto konanie odvolacieho súdu za nezákonné a odnímajúce mu možnosť byť prítomný pri vykonávaní dôkazov a vyjadrovať sa k nim. S poukazom na uvedené obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda zrušil.

V dovolaní podanom prostredníctvom obhajkyne JUDr. Nadeždy Boľovej obvinený označil dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c), d), g), i) Tr. por. (bez bližšej špecifikácie toho, ktoré v dovolaní

uvedené námietky sa vzťahujú ku ktorým dovolacím dôvodom), ku ktorým uviedol, že na hlavnom pojednávaní 8. apríla 2015 navrhol výsluch svedkov K. D. a K. A. spolu s uvedením ich adries, avšak prvostupňový súd týchto svedkov v konaní nevypočul. Rovnako tak prvostupňový súd pochybil aj v tom, že priznal náhradu škody 1563,40 eur poškodenému E. B. bez toho, aby sa vysporiadal s predloženými poštovými poukázkami o hradení dlhu obvineným poškodenému, nachádzajúcimi sa v súdnom spise.

V ďalšej časti dovolania obvinený poukázal na skutočnosť, že 5. mája 2015 podal „Žiadosť o výmenu sudcu“, ktorou sa prvostupňový súd na hlavnom pojednávaní žiadnym spôsobom nezaoberal, iba odcitoval ustanovenie Trestného poriadku týkajúce sa vznesenia námietok zaujatosti. Rovnako tak sa prvostupňový súd touto jeho žiadosťou nezaoberal ani pri zisťovaní účasti na hlavnom pojednávaní 13. mája 20105, keďže toto vykonal v neprítomnosti obvineného, ako aj svedkov U. T., T. H., S. D., ktorým zároveň (spolu s obvineným) uložil aj poriadkové pokuty. Na tomto hlavnom pojednávaní prvostupňový súd taktiež opomenul jednotlivo uviesť listinné dôkazy a opomenul tiež uviesť rozsudky z pripojených trestných spisov 2T/50/2013 a 2T/178/2012.

V závere podaného dovolania obvinený upozornil na vykonanie verejného zasadnutia odvolacieho súdu dňa 12. januára 2016 v jeho neprítomnosti bez splnenia zákonných podmienok na takýto postup odvolacieho súdu, pričom v podrobnostiach poukázal na totožné skutočnosti ako v dovolaní podanom prostredníctvom JUDr. Jána Foltána.

Na základe uvedeného obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací na neverejnom zasadnutí vyhovel jeho dovolaniu a podľa § 386 Tr. por. rozsudkom vyslovil porušenie zákona a zrušil právoplatné rozhodnutie Krajského súdu v Trnave z 12. januára 2016, sp. zn. 3To/10/2015, ako aj rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda z 13. mája 2015, sp. zn. 3T/152/2008, vo výroku o vine i treste a v zmysle § 388 ods. 1 Tr. por. prikázal Okresnému súdu Dunajská Streda, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu obvineného podanému prostredníctvom JUDr. Jána Foltána sa podaním z 31. marca 2017 vyjadrila prokurátorka Okresnej prokuratúry Dunajská Streda, ktorá uviedla, že zo zápisnice o verejnom zasadnutí Krajského súdu v Trnave z 12. januára 2016 nie je možné vyvodiť jednoznačný záver, či boli splnené podmienky na konanie verejného zasadnutia v neprítomnosti obvineného.

Obvinený sa k vyjadreniu prokurátorky nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len najvyšší súd) ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 2 písm. h) Tr. por.), bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.), osobou oprávnenou na jeho podanie (§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por.), v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.) a na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Tr. por.), že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Tr. por.) a že obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok v časti, v ktorej napáda rozhodnutie dovolaním (§ 372 ods. 1 Tr. por.).

Najvyšší súd následne na neverejnom zasadnutí podľa § 381 Tr. por. zistil, že dovolanie podané obvineným E. Q. nie je dôvodné, a preto ho podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol.

Dovolanie, ako mimoriadny opravný prostriedok, umožňuje oprávneným osobám namietať zásadné porušenie procesnoprávných a hmotnoprávných ustanovení v rozhodnutiach súdov, a to z dôvodov, ktoré sú taxatívne upravené v ustanovení § 371 ods. 1 písm. a) až písm. n) Tr. por. Obvinený svoje dovolanie založil na naplnení dôvodov v zmysle § 371 ods. 1 písm. c), d), g) a i) Tr. por..

Konštantná judikatúra právo na obhajobu v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. chápe ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a

zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva. Platný Trestný poriadok obsahuje celý rad ustanovení, ktoré upravujú jednotlivé čiastkové práva obvineného, charakteristické pre príslušné štádium trestného konania. Prípadné porušenie len niektorého z nich, pokiaľ sa to zásadným spôsobom neprejaví na postavení obvineného v trestnom konaní, samo osebe nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. Zo znenia tohto ustanovenia totiž jednoznačne vyplýva, že len porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom je spôsobilé naplniť uvedený dovolací dôvod. V praxi to znamená, že o zásadné porušenie práva na obhajobu pôjde najmä vtedy, ak obvinený nemal v konaní obhajcu, hoci v jeho trestnej veci boli splnené dôvody povinnej obhajoby.

Obvinený E. Q. bližšie nešpecifikoval, čím malo dôjsť k porušeniu práva na obhajobu a v podstate nepoukázal na žiadne porušenie zákona a dovolací súd nezistil, že bolo zásadným spôsobom porušené jeho právo na obhajobu. Pokiaľ obvinený napáda hodnotenie dôkazov, toto vecne nezodpovedá porušeniu práva na obhajobu. Rovnako tak tento dovolací dôvod nenapĺňa skutočnosť, že nebolo vyhovené všetkým návrhom obvineného na vykonanie dokazovania.

Obvinený ďalej namietal vykonanie verejného zasadnutia v jeho neprítomnosti na Krajskom súde v Trnave 12. januára 2016, v čom vidí naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. d) Tr. por. Dovolanie podľa uvedeného zákonného ustanovenia možno podať v prípade, ak v dôsledku nerešpektovania ustanovení zákona o konaní hlavného pojednávania alebo verejného zasadnutia v neprítomnosti obvineného (bez splnenia zákonných podmienok) došlo k závažnému porušeniu práva obvineného zúčastniť sa na konaní pred súdom.

Účelom ustanovení upravujúcich prítomnosť obvineného na hlavnom pojednávaní alebo verejnom zasadnutí je zabezpečiť dodržiavanie jeho práv a povinností zakotvených v Trestnom poriadku, a to najmä, že obvinený má právo zúčastniť sa na hlavnom pojednávaní a verejnom zasadnutí o odvolaní, má právo vyjadriť sa ku každému dôkazu, má právo na záverečnú reč a právo posledného slova a v konaní o odvolaní má právo ako posledný predniesť konečný návrh a pod.

Obvinený E. Q. sa nezúčastnil verejného zasadnutia konaného o jeho odvolaní a súdu doručil potvrdenie o pracovnej neschopnosti. Z uvedeného dôvodu krajský súd verejné zasadnutie nariadené na 3. novembra 2015 odročil na 12. januára 2016. Pred týmto verejným zasadnutím obžalovaný rovnako doručil súdu potvrdenie o dočasnej pracovnej neschopnosti bez ďalšieho ospravedlnenia. Krajský súd preto vykonal verejné zasadnutie v jeho neprítomnosti, avšak v prítomnosti obhajcu obvineného. Tento bol prítomný počas celého priebehu verejného zasadnutia a zo zápisnice vyplýva, že nepožiadaval o odročenie verejného zasadnutia. Ak v dovolaní namieta, že neboli splnené podmienky vykonania verejného zasadnutia, dovolací súd sa s tým nestotožňuje. Obvinený sa riadne neospravedlnil, samotné doručenie potvrdenia o pracovnej neschopnosti bez ďalšieho neznamená automaticky nemožnosť konať v neprítomnosti obvineného. Navyiac tu absentuje vyjadrenie ošetrojúceho lekára, že mu jeho zdravotný stav neumožňuje účasť na verejnom zasadnutí bez ohrozenia života alebo závažného zhoršenia zdravotného stavu alebo z dôvodu nebezpečenstva rozšírenia nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby. Postup krajského súdu je preto plne v súlade so zákonom a nedošlo k porušeniu práv obvineného E. Q.. Práva obvineného boli v plnom rozsahu zachované aj účasťou jeho obhajcu na verejnom zasadnutí.

Obvinený tiež namietol vykonanie hlavného pojednávania 13. mája 2015 v jeho neprítomnosti a udelenie poriadkovej pokuty napriek tomu, že zaslal súdu „Žiadosť o výmenu sudcu“. Z uvedeného podania však vyplýva, že obvinený vo svojej „Žiadosti“ neospravedlnil svoju neúčasť na hlavnom pojednávaní, na možnosť uloženia poriadkovej pokuty bol upozornený a poučený v predvolaní na hlavné pojednávanie. Svoju neúčasť na hlavnom pojednávaní odôvodnil až v rámci sťažnosti proti uzneseniu o uložení poriadkovej pokuty, kde tvrdil, že prvostupňovému súdu poslal lekárske potvrdenie o tom, že na hlavné pojednávanie sa nemôže dostaviť. V spise sa však takéto lekárske potvrdenie nenachádza. Z uvedeného dôvodu mal aj prvostupňový súd vytvorené podmienky pre konanie v neprítomnosti obvineného na hlavnom pojednávaní.

Obvineným namietaný ďalší dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. je naplnený, ak je rozhodnutie založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Dovolací dôvod podľa tohto ustanovenia možno úspešne uplatňovať v prípadoch, keď sa vydané rozhodnutie opiera o dôkazy, ktoré neboli na hlavnom pojednávaní vykonané zákonným spôsobom. Nemožno ním napadnúť spôsob hodnotenia dôkazu súdom. Nesprávne hodnotenie dôkazu možno napraviť v odvolacom konaní, nie však v konaní o dovolaní. Proces dokazovania je ovládaný zásadou voľného hodnotenia, kedy po vykonaní logických úsudkov v kontexte všetkých, vo veci vykonaných dôkazov, dochádza k vydaniu meritórneho rozhodnutia. Zákon pritom neurčuje a ani nemôže určiť konkrétne pravidlá, podľa ktorých by sa malo vychádzať v konkrétnom prípade pri určení rozsahu dokazovania alebo pri hodnotení obsahu dôkazov, prípadne ich vzájomnej súvislosti. Jediným všeobecným pravidlom určujúcim rozsah dokazovania je zásada vyjadrená v ustanovení § 2 ods. 10 Trestného poriadku, podľa ktorej orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, a to v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie.

V rámci dovolaní iniciovaného prieskumu odôvodneného dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. môže Najvyšší súd preskúmať len to (ak dovolanie nepodal minister spravodlivosti Slovenskej republiky podľa § 371 ods. 3 Tr. por.), či jediný usvedčujúci dôkaz alebo viaceré rozhodujúce usvedčujúce dôkazy boli vykonané zákonným spôsobom. Ak dospeje k záveru o zákonnosti vykonaného dokazovania, Najvyšší súd nemôže spochybňovať skutkové zistenia, prehodnocovať vykonané dôkazy a ich hodnotenie vykonané súdmi nižších stupňov (porovnaj uznesenie najvyššieho súdu z 23. septembra 2015, sp. zn. 2 Tdo 57/2015).

V posudzovanom prípade však obvinený nenamieta zákonnosť vykonania niektorého z dôkazov, ale len spôsob ich hodnotenia prvostupňovým, ako aj odvolacím súdom, čo nemožno úspešne uplatňovať v rámci tohto dovolacieho dôvodu. Na základe uvedeného je zrejmé, že ani dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. naplnený nebol.

Pokiaľ obvinený namietal, že na hlavnom pojednávaní 8. apríla 2015 navrhol výsluch svedkov K. D. a K. A., nie je splnená podmienka § 371 ods. 4 Tr. por., nakoľko obvinený túto skutočnosť nenamieta v odvolaní, preto ju nemožno použiť v dovolacom konaní. Naviac okresný súd uvedených svedkov na hlavné pojednávanie predvolal, ale doručenie od nich nebolo vykázané a na hlavné pojednávanie sa nedostavili, čo súd aj konštatoval v zápisnici o hlavnom pojednávaní z 13. mája 2015. Nedošlo k porušeniu ustanovení Trestného poriadku ani v súvislosti s námietkou obvineného, že neboli oboznámené listinné dôkazy prvostupňovým súdom, nakoľko na hlavnom pojednávaní 13. mája 2015 súd prvého stupňa podľa § 269 Tr. por. oboznámil listinné dôkazy, tieto v zápisnici zaprotokoloval názvom, resp. číslom listu v spise, z čoho vyplýva, že boli jednotlivo vykonané.

Napokon obvinený namieta, že 5. mája 2015 podal „Žiadosť o výmenu sudcu“, ktorou sa súd prvého stupňa nezaoberal, pričom však zo spisu vyplýva, že v uvedenom podaní namietal procesný postup okresného súdu po zrušení a vrátení veci na ďalšie konanie a rozhodnutie a s jeho žiadosťou sa okresný súd vysporiadal na hlavnom pojednávaní 13. mája 2015 tak, že jeho žiadosť prečítal a následne zaprotokoloval znenie § 32 ods. 6 Tr. por., pričom možno konštatovať správny postup súdu.

Pokiaľ ide o dovolací dôvod uvedený obvineným v zmysle ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., dovolací súd hodnotí skutkový stav pri rozhodovaní o dovolaní len z toho hľadiska, či skutok alebo iná okolnosť skutkovej povahy boli správne právne posúdené. Z tohto pohľadu hodnotí aj skutočnosť, či skutok, z ktorého bol obvinený uznaný za vinného, bol v tzv. skutkovej vete rozsudku vymedzený tak, aby zodpovedal znakom skutkovej podstaty príslušného trestného činu. Uvedený dovolací dôvod pripúšťa iba právne námietky vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi nižších stupňov. Podstatou správnej právnej kvalifikácie je, že skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní, ktorého správnosť a úplnosť dovolací súd nemôže skúmať a meniť, bol podradený pod správnu skutkovú podstatu trestného činu uvedenú v osobitnej časti Trestného zákona. Len opačný prípad, nesprávna subsumpcia (podradenosť), odôvodňuje naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr.

por. Správnosť a úplnosť zisteného skutkového stavu je teda dovolací súd povinný prezumovať.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu, ktorým sa má zabezpečiť náprava procesných a hmotnoprávných chýb taxatívne uvedených ako dovolacie dôvody v ustanovení § 371 ods. 1 písm. a) až písm. n) Tr. por. Mimoriadny opravný prostriedok - dovolanie - neslúži k revízii skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa.

Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, alebo korigovať len odvolací súd. Dovolací súd nie je možné chápať ako tretiu inštanciu zameranú k preskúmaniu rozhodnutí súdu druhého stupňa. Správnosť a úplnosť skutkových zistení dovolací súd nemôže posudzovať, pretože nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Nie je možné, sa s poukazom na dovolací dôvod uvedený v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., domáhať preskúmania skutkových zistení, na ktorých je rozhodnutie založené. Dovolací súd môže posudzovať len to, či súdy na zistený skutkový stav, ktorý je v dovolacom konaní daný a nemenný, aplikovali správne ustanovenia trestného zákona.

Pokiaľ obvinený poukazuje na skutočnosti smerujúce proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne proti hodnoteniu vykonaných dôkazov súdmi nižšej inštancie, tým nedochádza k naplneniu obvineným uvádzaných dovolacích dôvodov v zmysle ustanovenia § 371 ods. 1 písm. c), d), g) a i) Tr. por., a preto Najvyšší súd na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie obvineného odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.